

- projekt

**Uchwała Nr.....
Rady Powiatu Stargardzkiego
z dnia.....**

**w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Działań
na rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Stargardzkim
na lata 2019 -2021**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 995 z późn. zm.) oraz art. 35a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 511 z późn. zm.) Rada Powiatu uchwała, co następuje:

§ 1. 1. Przyjmuje się do realizacji Powiatowy Program Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Stargardzkim na lata 2019 -2021.

2. Program, o którym mowa w ust. 1 stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Stargardzkiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 roku.

„Pod względem formalno - prawnym
bez zastrzeżeń”

RADA PRAWNY

Katarzyna Petri-Musiak

jm)

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 35a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 511 z późn. zm.) do zadań powiatu należy opracowanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

Przyjęty uchwałą Nr XV/185/16 Rady Powiatu Stargardzkiego z dnia 23 marca 2016 r. Powiatowy Program Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych obejmuje lata 2016-2018.

Projekt niniejszej uchwały poddano konsultacjom społecznym oraz przedłożono do zaopiniowania Powiatowej Radzie Działalności Pożytku Publicznego w Stargardzie.

Konieczne jest zatem przyjęcie nowego Programu, niezbędnego do pozyskiwania środków finansowych na realizację zadań na rzecz osób z niepełnosprawnością oraz uczestnictwa w programach celowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Sposoby realizacji celów zawartych w Programie i ich skutki finansowe będą określone harmonogramem działań na każdy rok kalendarzowy przez Zarząd Powiatu Stargardzkiego.

Realizacja przedłożonego Programu będzie monitorowana przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie, a informacja z jego realizacji będzie corocznie składana Radzie Powiatu Stargardzkiego.

Wobec powyższego zasadne jest przyjęcie niniejszej uchwały.

Wicestarosta
Joanna Tomczak

Kowu

**POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB
NIEPEŁNOSPRAWNYCH W POWIECIE STARGARDZKIM
NA LATA 2019-2021**

STARGARD, LISTOPAD 2018 R.

Powiat Stargardzki

om

Spis treści

Wprowadzenie.....	3
1. Niepełnosprawność – zarys definicyjny i demograficzny.....	5
2. Społeczno-demograficzna analiza problemu niepełnosprawności w powiecie stargardzkim w latach 2015-2017.....	8
3. Analiza SWOT.....	20
4. Cele, obszary oraz działania Programu.....	21
4.1. Cele główne oraz obszary działań Programu.....	22
5. Adresaci Programu.....	31
6. Przewidywane rezultaty realizacji Programu.....	31
7. Realizatorzy Programu.....	31
8. Ramy finansowe.....	32
9. Monitoring i ewaluacja.....	36
10. Zakończenie.....	36
11. Wykaz tabel.....	38

1. Wprowadzenie

W przestrzeni społecznej problematyka niepełnosprawności zyskuje coraz większe znaczenie. Obserwuje się, iż osoby niepełnosprawne coraz rzadziej izolują się od reszty społeczeństwa, pragnąc być aktywnym zarówno w życiu społecznym, jak i zawodowym. Osoby niepełnosprawne realizują się w rozmaitych rolach, pełnią różne funkcje publiczne oraz inicjują działalność dobroczynną, co powoduje, że wzrasta pośredni czy bezpośredni kontakt osób zdrowych z tą grupą obywateli. Na przestrzeni ostatnich lat zauważa się, iż społeczeństwo starzeje się, co finalnie prowadzi do tego, iż rośnie liczba populacji osób starszych i osób niepełnosprawnych. Rozwój działalności na rzecz osób niepełnosprawnych jest istotnym elementem polityki na poziomie międzynarodowym, krajowym, jak i lokalnym.

Podejmowanie inicjatyw na rzecz polepszenia sytuacji życiowej osób z niepełnosprawnościami ma na celu zaspokajanie potrzeb we wszystkich sferach ich funkcjonowania. Ponadto wdrażane rozwiązania mają przyczyniać się do jak największej samodzielności osób z niepełnosprawnościami. Skutecznie prowadzona polityka społeczna na rzecz tej grupy obywateli zapobiega procesowi jej marginalizacji i wykluczeniu społecznemu. Działania na rzecz integracji społecznej populacji osób zdrowych i populacji osób niepełnosprawnych przyczynia się do zmniejszania stereotypizacji oraz stygmatyzacji względem tej drugiej.

Założenia niniejszego Programu opracowywano w oparciu o kierunki i trendy wyznaczane w aktach prawnych na poziomie międzynarodowym, krajowym oraz lokalnym. W myśl obowiązujących przepisów niniejszy dokument realizuje działania na rzecz osób niepełnosprawnych w następującym zakresie: rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych. Powiatowy Program Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Stargardzkim na lata 2019-2021 stanowi zatem realizację art. 35a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 511 z późn. zm.). Wyżej wymieniony Program jest kompatybilny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Stargardzkim na lata 2016-2020 – przyjętej uchwałą NR XIX/236/16 Rady Powiatu Stargardzkiego z dnia 7 września 2016 r. – wpisując się w jej cel strategiczny Nr 2: *Wspieranie i wyrównywanie szans osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób niepełnosprawnych.*

Powiatowy Program Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Stargardzkim na lata 2019-2021 w swych podstawowych założeniach ma na celu zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym, z poszanowaniem ich praw i obowiązków.

Wyżej wymieniony Program jest spójny z następującymi aktami prawnymi oraz dokumentami strategicznymi identyfikującymi problemy osób niepełnosprawnych:

1) Poziom międzynarodowy:

- Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzona w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. i ratyfikowana przez prezydenta RP dnia 16 września 2012 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169);
- Deklaracja Praw Osób Niepełnosprawnych przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych uchwałą 2856 (XXVI) w dniu 9 grudnia 1975 r.;
- Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej pierwotnie uchwalona i podpisana w dniu 7 grudnia 2000 r. podczas szczytu Rady Europejskiej w Nicei w imieniu trzech organów Unii Europejskiej: Parlamentu, Rady UE oraz Komisji; powtórnie, z pewnymi poprawkami dokument podpisano przez przewodniczących tych organów podczas szczytu w Lizbonie 12 grudnia 2007 r. Moc wiążąca dokumentu została mu nadana przez traktat lizboński podpisany 13 grudnia 2007 r., który wszedł w życie dnia 1 grudnia 2009;
- Europejska Karta Społeczna dokument Rady Europy, dotyczący praw społeczno-ekonomicznych obywateli otwarty do podpisu w dniu 18 października 1961 r. w Turynie, obowiązuje od 1965 r.;

2) Poziom krajowy:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.;
- Karta Praw Osób Niepełnosprawnych przyjęta uchwałą Sejmu RP z dnia 1 sierpnia 1997 r.;
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 511 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 z późn. zm.)
- Program kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” przyjęty uchwałą nr 160 Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2016 r. w oparciu o ustawę z dnia 4 listopada

2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 r. poz. 1860 z późn. zm.);

3) Poziom lokalny:

- Wojewódzki program wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób niepełnosprawnych pn. „Region wyrównanych szans” (na lata 2017-2022) przyjęty uchwałą nr XXII/365/17 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 25 kwietnia 2017 r.;
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Stargardzkiego na lata 2016-2020 przyjęta uchwałą NR XIX/236/16 Rady Powiatu Stargardzkiego w dniu 7 września 2016 r.

1. Niepełnosprawność – zarys definicyjny i demograficzny

Współcześnie pojęcie niepełnosprawności definiuje się na różne sposoby, akcentując różne jej elementy. Jest to złożony i wielowymiarowy konstrukt teoretyczny. Niewątpliwie każda z definicji zawiera wspólną płaszczyznę, tj. pojęcie normy, gdyż niepełnosprawność jest odstępstwem od niej. Odnosząc się do normy – w kontekście niepełnosprawności – należy ją rozumieć jako zdrowie, które umożliwia optymalne funkcjonowanie zarówno na poziomie indywidualnym, jak i społecznym.

W Polsce nie przyjęto do tej pory jednej definicji niepełnosprawności. W literaturze przedmiotu przyjmuje się zazwyczaj dwa główne modele, które stanowią punkt odniesienia dla definiowania pojęcia niepełnosprawność, tj. model medyczny i społeczny. Ujęcie medyczne zakłada, że problemy osoby niepełnosprawnej wynikają z odstępstw jej wskaźników zdrowotnych od normy klinicznej. Z kolei model społeczny akcentuje anomalia w zakresie pełnienia ról społecznych normatywnych dla określonego wieku i kultury.

Zgodnie z szeroko rozumianą definicją przyjętą przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) za osobę niepełnosprawną uważa się osobę, u której uwzględnia się utratę sprawności lub nieprawidłowość w budowie czy funkcjonowaniu organizmu:

- niesprawność – każda utrata sprawności lub nieprawidłowość w budowie czy funkcjonowaniu organizmu pod względem psychologicznym, psychofizycznym lub anatomicznym;

- niepełnosprawność – każde ograniczenie bądź niemożność (wynikające z niesprawności) prowadzenia aktywnego życia w sposób lub zakresie uznawanym za typowe dla człowieka;
- ograniczenia w pełnieniu ról społecznych – ułomność określonej osoby wynikająca z niesprawności lub niepełnosprawności, ograniczająca lub uniemożliwiająca pełną realizację roli społecznej odpowiadającej wiekowi, płci oraz zgodnej ze społecznymi i kulturowymi uwarunkowaniami.

W myśl art. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, gdzie niepełnosprawność oznacza: *trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy.*

Zgodnie z ww. ustawą wyróżnia się trzy stopnie niepełnosprawności:

- lekki – przyznaje się go osobom o naruszonej sprawności organizmu, która powoduje w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do osób o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mającym ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające kompensować się przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne;
- umiarkowany – przyznaje się go osobom o naruszonej sprawności organizmu, niezdolności do pracy lub zdolności do pracy w warunkach pracy chronionej lub wymagającym częściowej albo czasowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych;
- znaczny – przysługuje osobom o naruszonej sprawności organizmu, niezdolności do pracy lub zdolności do pracy w warunkach pracy chronionej, a także wymagającym stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji;

W ujęciu prawnym osoba niepełnosprawna to taka, która posiada orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności. W Polsce orzecznictwo prowadzone jest w celach rentowych i pozarentowych. Pierwszym z nich zajmują się: Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz ministerstwa w sprawie organizacji służb mundurowych, takie jak Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Obrony Narodowej. Do celów pozarentowych orzeczenia

w przedmiotowej sprawie orzeka Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Stargardzie.

We współczesnym świecie wzrasta świadomość, że osoby z niepełnosprawnością są pełnoprawnymi obywatelami. Mają takie same prawa i obowiązki, jak ludzie pełnosprawni. Konsekwencją zmiany stosunku do osób z niepełnosprawnością jest również zmiana przestrzenna. Sukcesywnie likwidowane są bariery architektoniczne, w komunikowaniu się. Infrastruktura dostosowywana jest do potrzeb ludzi z niepełnosprawnością. Osoby z niepełnosprawnością mają coraz lepszy dostęp do usług rehabilitacyjnych, wsparcia psychologicznego, jak i materialnego. W proces zmian zaangażowane są instytucje państwowe, samorządowe, jak i zwykli obywatele. Jest to duży postęp na przestrzeni kilkunastu lat, ale niewystarczający. Wciąż zdarzają się przypadki dyskryminacji w wielu dziedzinach życia, zwłaszcza zawodowego. Należy więc dążyć do pełnej integracji osób z niepełnosprawnością, do ich pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym.

Zgodnie z Kartą Praw Osób Niepełnosprawnych uchwaloną dnia 1 sierpnia 1997 r. *osoby niepełnosprawne, których sprawność fizyczna, psychiczna lub umysłowa trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia życie codzienne, naukę, pracę oraz pełnienie ról społecznych, zgodnie z normami prawnymi lub zwyczajowymi.*

Ostatnie dane dotyczące osób niepełnosprawnych pochodzą z Narodowego Spisu Powszechnego przeprowadzonego w 2011 r. Ze względu na to, iż udzielanie odpowiedzi na pytania dotyczące niepełnosprawności miały charakter dobrowolny, uznaje się, że uzyskane wyniki nie są w pełni miarodajne. Szacuje się, że około 1,5 miliona respondentów odpowiedzi na ww. pytanie. Finalnie zaniżona jest liczba osób niepełnosprawnych w odniesieniu do ogólnej populacji obywateli RP.

Wyniki spisu ludności przeprowadzonego w 2011 r. wykazały, że do zbiorowości osób niepełnosprawnych wyniosła 4697,5 tysięcy, co stanowiło 12,2% ludności kraju wobec 14,3% w 2002 r.

Tabela 1. Osoby niepełnosprawne według stopnia niepełnosprawności w latach 2002 i 2011 – wyniki na poziomie krajowym

WYSZCZEGÓLNIENIE	OGÓŁEM		MIASTO		WIEŚ	
	2002	2011	2002	2011	2002	2011
	w tysiącach		w tysiącach		w tysiącach	
LICZBA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH - OGÓŁEM	5456,7	4697,5	3213,1	3018,4	2243,6	1679,1
MĘŻCZYŻNI	2568,2	2167,1	1488,5	1362,2	1079,7	804,9
KOBIETY	2888,5	2530,4	1724,6	1656,2	1163,9	874,2
OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE PRAWNIE	4450,1	3131,9	2650,6	2089,8	1799,6	1042,1
OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE WYŁĄCZNIE BIOLOGICZNIE	1006,6	1565,6	562,5	928,6	444,0	637,1

Zródło: GUS Narodowy Spis Powszechny 2011 r.

Powyższe dane wskazują, że wśród ogółu osób niepełnosprawnych 2530,4 tys. stanowiły kobiety, co stanowiło 12,4% spadek w porównaniu do 2002 r. Na przestrzeni lat 2002-2011 zmniejszyła się liczba kobiet niepełnosprawnych o 68 tys., natomiast na wsi o 290 tys. W 2011 r. wśród niepełnosprawnych mężczyzn również odnotowano spadek o 15,6% w porównania do 2002 r. – liczba tej populacji wyniosła 21567,1 tys. osób. W latach 2002-2011 liczba niepełnosprawnych mężczyzn w miastach spadła o 8,5% i wyniosła 1362,2 tys. osób, natomiast wśród wiejskiej populacji niepełnosprawnych mężczyzn odnotowano 25% spadek – liczba tej populacji wyniosła 804,9 tys. osób. Liczba osób niepełnosprawnych w 2011 r. – z uwzględnieniem aspektu prawnego – wyniosła 3131,9 tys. i spadła w porównaniu do 2002 r. o około 30%. W latach 2002-2011 obserwuje się wzrost (o ponad 50%) liczby osób niepełnosprawnych wyłącznie biologicznych, tj. nieposiadających orzeczenia o niepełnosprawności, ale których subiektywna ocena wskazywała, iż odczuwały całkowicie lub poważnie ograniczoną zdolność do wykonywania czynności podstawowych. Ich liczba w 2011 r. wyniosła 1565,6 tys.

2. Społeczno-demograficzna analiza problemu niepełnosprawności w powiecie stargardzkim w latach 2015-2017

Definicja niepełnosprawności jest bardzo płynna – na różnym etapie życia każdej jednostki mogą pojawić się różne ograniczenia jej możliwości psychospołecznych czy zdolności fizycznych. Istnieje wiele przyczyn pojawiania się czy też pogłębiania się wraz z wiekiem niepełnosprawności i dysfunkcji. Niepełnosprawność może dotknąć każdego – niezależnie od jego wykształcenia czy od statusu społecznego – i w odniesieniu do jednostki

**POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W POWIECIE STARGARDZKIM NA LATA 2019-2021**

dotyczy jej poczucia akceptacji, godności i empatii wyrażanych przez społeczeństwo, ale również odczuwalnych i realizowanych w życiu osobistym, zawodowym i publicznym potrzeb.

W celu dokonania właściwej analizy zjawiska niepełnosprawności oraz funkcjonowania osób z niepełnosprawnością w powiecie stargardzkim w niniejszym dokumencie przyjęto perspektywę trzyletnią, która obejmuje lata 2015-2017. Liczbę orzeczeń o niepełnosprawności wydanych przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Stargardzie dla mieszkańców powiatu stargardzkiego przedstawia tabela nr 2.

Tabela 2. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności dla osób poniżej 16 roku życia w latach 2015-2017 w powiecie stargardzkim

WYSZCZEGÓLNIENIE	LATA		
	ROK 2015	ROK 2016	ROK 2017
ORZECZENIA O ODMOWIE USTALENIA NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	2	4	0
ORZECZENIA O NIEZALICZENIU DO OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	46	53	36
ORZECZENIA O ZALICZENIU DO OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	322	236	282
OGÓŁEM	370	293	318

Zródło: Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Stargardzie

Powyższe dane wskazują, iż najwięcej orzeczeń o niepełnosprawności wydano w 2015 r. – 370, a najmniej w 2016 r. – 293. W 2017 r. ogólna liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności wyniosła 318. W odniesieniu do orzeczeń o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych również obserwuje się tendencję spadkową, tj. w 2017 r. liczba ww. orzeczeń spadła o 12,5% w porównaniu do 2015 r. i wyniosła 282.

W latach 2015-2017 w przypadku orzeczeń o niepełnosprawności wydawanych przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Stargardzie w odniesieniu do osób powyżej 16 roku życia obserwuje się spadek. W 2017 r. ogólna liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności spadła o 28% (2037 orzeczeń) w porównaniu do 2015 r. (2832 orzeczenia). Wśród osób, które po raz pierwszy zostały zaliczone do populacji niepełnosprawnych również odnotowano spadek, tj. w 2017 r. liczba osób zaliczanych po raz pierwszy do osób niepełnosprawnych wyniosła 714 i zmniejszyła się o 47% w porównaniu do 2015 r. (1346 osób). Odnosząc się do wydanych orzeczeń o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych należy stwierdzić, iż w latach 2016-2017 ich liczba utrzymywała

**POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W POWIECIE STARGARDZKIM NA LATA 2019-2021**

się na podobnym poziomie – w 2016 r. wydano 66 ww. orzeczeń, natomiast w 2017 r. 62 orzeczenia. Powyższe dane prezentuje tabela nr 3.

Tabela 3. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności dla osób powyżej 16 roku życia w latach 2015-2017 w powiecie stargardzkim

WYSZCZEGÓLNIENIE	LATA		
	ROK 2015	ROK 2016	ROK 2017
WYDANE ORZECZENIA Z OKREŚLENIEM STOPNIA NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	2608	1885	1905
WYDANE ORZECZENIA O NIEZALICZENIU DO OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	101	66	62
WYDANE ORZECZENIA O ODMOWIE USTALENIA STOPNIA NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	123	94	70
OGÓŁEM, W TYM:	2832	2045	2037
WYDANE ORZECZENIA O ZALICZENIU DO OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH PO RAZ PIERWSZY	1346	694	714

Zródło: Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Stargardzie

W myśl obowiązujących przepisów u osób, które ukończyły 16 rok życia orzeka się o stopniu niepełnosprawności do celów pozarentowych. Dokonane analizy pozwoliły ustalić, iż na przestrzeni lat 2015-2017 spośród wszystkich orzeczeń z określeniem stopnia niepełnosprawności największą część stanowiły orzeczenia w stopniu umiarkowanym, co stanowiło średnio 48,3% wszystkich orzeczeń z określonym stopniem niepełnosprawności wydanych przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Stargardzie. Zgromadzone dane wskazały, w ujęciu trzyletnim, iż ww. Zespół wydał najmniej orzeczeń o niepełnosprawności w stopniu lekkim, tj. w 2015 r. – 555 orzeczeń, w 2016 r. – 429 orzeczeń, natomiast w 2017 r. – 362 orzeczenia. Powyższe dane prezentuje tabela nr 4.

Tabela 4. Liczba wydanych orzeczeń według stopnia niepełnosprawności wśród osób powyżej 16 roku życia w latach 2015-2017 w powiecie stargardzkim

WYSZCZEGÓLNIENIE	LATA		
	ROK 2015	ROK 2016	ROK 2017
LEKKI STOPIEŃ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	555	429	362
UMIARKOWANY STOPIEŃ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	1316	878	923
ZNACZNY STOPIEŃ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	737	578	620
OGÓŁEM	2608	1885	1905

Zródło: Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Stargardzie

Wśród populacji osób z niepełnosprawnością poniżej 16 roku życia w 2015 r. dominującymi przyczynami niepełnosprawności były choroby psychiczne (48 orzeczeń, w tym 35 wśród płci męskiej), w 2016 r. najczęściej orzeczeń o niepełnosprawności wydano ze względu na upośledzenie narządu ruchu (39 orzeczeń, w tym 23 wśród populacji męskiej), natomiast w 2017 r. orzekano o niepełnosprawności z powodu całościowych zaburzeń rozwojowych (58 orzeczeń, w tym 44 wśród populacji męskiej). W populacji żeńskiej w latach 2015-2017 dominowały następujące przyczyny niepełnosprawności: upośledzenie narządu ruchu (15 orzeczeń), epilepsja (7 orzeczeń), upośledzenie narządu ruchu (16 orzeczeń). Dokonując analizy w ujęciu trzyletnim należy stwierdzić, iż spośród wszystkich wydanych orzeczeń o niepełnosprawności płeć męska stanowiła średnio 60% populacji osób z niepełnosprawnościami. Powyższe dane prezentuje tabela nr 5.

POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W POWIECIE STARGARDZKIM NA LATA 2019-2021

Tabela 5. Liczba wydanych orzeczeń według przyczyn niepełnosprawności oraz płci wśród osób poniżej 16 roku życia w latach 2015-2017 w powiecie stargardzkim

Lp.	PRZYCZYNA NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	LATA											
		ROK 2015			ROK 2016			ROK 2017					
		KOBIETY	MEŹCZYŹNI	RAZEM	KOBIETY	MEŹCZYŹNI	RAZEM	KOBIETY	MEŹCZYŹNI	RAZEM			
1.	UPOŚLEDZENIE UMYSŁOWE	10	17	27	5	8	13	4	8	12			
2.	CHOROBY PSYCHICZNE	13	35	48	9	23	32	9	22	31			
3.	ZABURZENIA GŁOSU, MOWY I CHOROBY SŁUCHU	14	25	39	4	9	13	8	8	16			
4.	CHOROBY NARZĄDU WZROKU	6	12	18	5	9	14	3	11	14			
5.	UPOŚLEDZENIA NARZĄDU RUCHU	15	12	27	16	23	39	16	14	30			
6.	EPILEPSJA	4	10	14	7	5	12	7	7	14			
7.	CHOROBY UKŁADÓW ODDECHOWEGO I KRĄŻENIA	17	18	35	8	12	20	16	18	34			
8.	CHOROBY UKŁADU POKARMOWEGO	3	3	6	4	6	10	9	3	12			
9.	CHOROBY UKŁADU MOCZOWO-PŁCIOWEGO	7	5	12	6	1	7	6	8	14			
10.	CHOROBY NEUROLOGICZNE	12	13	25	6	5	11	6	10	16			
11.	INNE, W TYM SCHORZENIA: ENDOKRYNOLOGICZNE, METABOLICZNE, ZABURZENIA ENZYMATYCZNE, CHOROBY ZAKAŻNE I ODZWIERZĘCE, ZESZPECENIA, CHOROBY UKŁADU KRWIOTWÓRCZEGO	12	16	28	12	16	28	14	17	31			
12.	CAŁOŚCIOWE ZABURZENIA ROZWOJOWE	10	33	43	12	25	37	14	44	58			
	OGÓLNA LICZBA ORZECZEŃ	123	199	322	94	142	236	112	170	282			

Źródło: Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Stargardzie

W latach 2015-2017 w grupie osób powyżej 16 roku życia dominowały osoby z orzeczeniami o niepełnosprawności przyznawane ze względu na upośledzenie narządu ruchu, tj. w 2015 r. – wydano 1037 orzeczeń, w 2016 r. – 593 orzeczenia, a w 2017 r. – 590 orzeczeń. Zgromadzone dane wskazują, że w ww. populacji w sporadycznych przypadkach przyczyną niepełnosprawności były całościowe zaburzenia rozwojowe. W 2015 r. u żadnej osoby nie stwierdzono niepełnosprawności ze względu na całościowe zaburzenia rozwojowe, w 2016 r. u 4 osób, natomiast w 2017 r. u 7 osób. Wśród osób powyżej 16 roku życia w latach 2015-2017 dominowali mężczyźni i stanowili każdego roku średnio 52,7% populacji. Powyższe dane prezentuje tabela nr 6.

POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W POWIECIE STARGARDZKIM NA LATA 2019-2021

Tabela 6. Liczba wydanych orzeczeń według przyczyn niepełnosprawności oraz płci wśród osób powyżej 16 roku życia w latach 2015-2017 w powiecie stargardzkim

Lp.	PRZYCZYNY NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	LATA											
		ROK 2015			ROK 2016			ROK 2017					
		KOBIETY	MEŻCZYŹNI	RAZEM	KOBIETY	MEŻCZYŹNI	RAZEM	KOBIETY	MEŻCZYŹNI	RAZEM			
1.	UPOŚLEDZENIE UMYSŁOWE	47	57	104	27	60	87	43	39	82			
2.	CHOROBY PSYCHICZNE	165	176	341	133	169	302	150	158	308			
3.	ZABURZENIA GŁOSU, MOWY I CHOROBY SŁUCHU	44	72	116	53	59	112	38	59	97			
4.	CHOROBY NARZĄDU WZROKU	19	23	42	20	19	39	24	19	43			
5.	UPOŚLEDZENIA NARZĄDU RUCHU	521	516	1037	310	283	593	308	282	590			
6.	EPILEPSJA	29	18	47	19	17	36	15	20	35			
7.	CHOROBY UKŁADÓW ODDECHOWEGO I KRAŻENIA	106	254	360	119	167	286	88	176	264			
8.	CHOROBY UKŁADU POKARMOWEGO	35	62	97	34	60	94	29	50	79			
9.	CHOROBY UKŁADU MOCZOWO-PŁCIOWEGO	119	41	160	77	34	111	93	52	145			
10.	CHOROBY NEUROLOGICZNE	92	120	212	60	72	132	65	97	162			
11.	INNE, W TYM SCHORZENIA: ENDOKRYNOLOGICZNE, METABOLICZNE, ZABURZENIA ENZYMATYCZNE, CHOROBY ZAKAŻNE I ODZWIERZĘCE, ZESZPECENIA, CHOROBY UKŁADU KRWIOTWÓRCZEGO	45	47	92	47	42	89	45	48	93			
12.	CALOŚCIOWE ZABURZENIA ROZWOJOWE	0	0	0	1	3	4	1	6	7			
	OGÓLNA LICZBA ORZECZEŃ	1222	1386	2608	900	985	1885	899	1006	1905			

Zródło: Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Stargardzie

Zgromadzone dane pozwoliły ustalić, iż w latach 2015-2017 wśród populacji osób z orzeczeniem o niepełnosprawnością poniżej 16 roku życia największą grupę stanowiły dzieci w wieku 8-16 lat, tj. w 2015 r. – 133 orzeczenia, w 2016 r. – 118 orzeczeń, w 2017 r. – 139 orzeczeń. Najmniejszą grupę stanowiły dzieci w wieku 0-3 lat – średnio każdego roku ww. grupa wiekowa stanowiła 24,5% osób, którym przyznano orzeczenie o niepełnosprawności. Powyższe dane prezentuje tabela nr 7.

Tabela 7. Liczba wydanych orzeczeń według wieku wśród osób poniżej 16 roku życia w latach 2015-2017 w powiecie stargardzkim

WYSZCZEGÓLNIENIE	LATA		
	ROK 2015	ROK 2016	ROK 2017
0-3 LAT	85	56	66
4-7 LAT	104	62	77
8-16 LAT	133	118	139
OGÓŁEM	322	236	282

Zródło: Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Stargardzie

Wśród osób powyżej 16 roku życia, którym przyznano orzeczenie o niepełnosprawności w latach 2015-2017 dominowała grupa wiekowa 60 lat i więcej – w 2015 r. ww. grupa stanowiła 52% ogólnej liczby osób z orzeczeniem o niepełnosprawności, w 2016 r. 46,5%, natomiast w 2017 r. 49,5%. Ponadto dokonane analizy – w ujęciu trzyletnim – wskazują, że najmniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 16-25 lat, tj. w 2015 r. 129 osób, w 2016 r. 145 osób oraz w 2017 r. 124 osoby. Powyższe dane prezentuje tabela nr 8.

Tabela 8. Liczba wydanych orzeczeń według wieku wśród osób powyżej 16 roku życia w latach 2015-2017 w powiecie stargardzkim

WYSZCZEGÓLNIENIE	LATA		
	ROK 2015	ROK 2016	ROK 2017
16-25 LAT	129	145	124
26-40 LAT	300	205	199
41-60 LAT	864	658	638
60 LAT I WIĘCEJ	1355	877	944
OGÓŁEM	2608	1885	1905

Zródło: Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Stargardzie

W latach 2015-2017 wśród populacji osób powyżej 16 roku życia, którym przyznano orzeczenie o niepełnosprawności dominowały te z wykształceniem zasadniczym – w 2015 r. 733 osoby z orzeczeniem o niepełnosprawności, w 2016 r. 564 osoby, natomiast w 2017 r.

**POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W POWIECIE STARGARDZKIM NA LATA 2019-2021**

571 osób. Najmniejszą grupę osób, którym przyznano orzeczenie o niepełnosprawności stanowiły osoby z wykształceniem wyższym – średnio w każdym roku stanowiły 7% populacji. Powyższe dane prezentuje tabela nr 9.

Tabela 9. Liczba wydanych orzeczeń według wykształcenia wśród osób powyżej 16 roku życia w latach 2015-2017 w powiecie stargardzkim

WYKSZTAŁCENIE	LATA		
	ROK 2015	ROK 2016	ROK 2017
MNIEJ NIŻ PODSTAWOWE	392	237	246
PODSTAWOWE	631	463	497
ZASADNICZE	733	564	571
ŚREDNIE	688	484	452
WYŻSZE	164	137	139
OGÓŁEM	2608	1885	1905

Zródło: Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Stargardzie

Wśród populacji osób powyżej 16 roku życia, którym przyznano w latach 2015-2017 orzeczenie o niepełnosprawności dominowały osoby bierne zawodowo – w 2015 r. stanowiły 92,6% wszystkich osób z orzeczeniem o niepełnosprawności, w 2016 r. 87,6%, natomiast 2017 r. 88,4%. Powyższe dane prezentuje tabela nr 10.

Tabela 10. Liczba wydanych orzeczeń według zatrudnienia wśród osób powyżej 16 roku życia w latach 2015-2017 w powiecie stargardzkim

WYSZCZEGÓLNIENIE	LATA		
	ROK 2015	ROK 2016	ROK 2017
OSOBA AKTYWNA ZAWODOWO	193	233	221
OSOBA BIERNĄ ZAWODOWO	2415	1652	1684
OGÓŁEM	2608	1885	1905

Zródło: Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Stargardzie

Zgromadzone dane wskazują, że w latach 2015-2017 liczba osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Stargardzie sukcesywnie spadała – w 2015 r. liczba ta wyniosła 319, w 2016 r. odnotowano spadek o 19,5%, a liczba osób niepełnosprawnych wyniosła 257. W 2017 r. w porównaniu do roku poprzedzającego odnotowano spadek liczby osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP w Stargardzie o 22,6% (199 osób).

Powyższe dane prezentuje tabela nr 11.

Tabela 11. Liczba osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Stargardzie w latach 2015-2017

LATA	LICZBA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH ZAREJESTROWANYCH PUP W STARGARDZIE
ROK 2015	319
ROK 2016	257
ROK 2017	199

Zródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Stargardzie

Dokonane analizy w ujęciu trzyletnim pozwalają stwierdzić, iż spośród osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Stargardzie niewielka liczba osób posiadała prawo do zasiłku dla bezrobotnych. W 2015 r. liczba ww. osób wyniosła 39 (23 kobiety i 16 mężczyzn), w 2016 r. 34 osoby (22 kobiety i 12 mężczyzn), a w 2017 r. 23 osoby (16 kobiet i 7 mężczyzn). Powyższe dane prezentuje tabela nr 12.

Tabela 12. Liczba osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności z prawem do zasiłku dla bezrobotnych w powiecie stargardzkim w latach 2015-2017 z podziałem na płeć

LATA	LICZBA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH Z PRAWEM DO ZASIŁKU DLA BEZROBOTNYCH W POWIECIE STARGARDZKIM W LATACH 2015-2017 Z PODZIAŁEM NA PŁEĆ		
	KOBIETY	MĘŻCZYŹNI	OGÓŁEM
ROK 2015	23	16	39
ROK 2016	22	12	34
ROK 2017	16	7	23

Zródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Stargardzie

W latach 2015-2017 największą grupę wiekową wśród osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Stargardzie największą grupę stanowiły osoby w przedziale wiekowym 55-59 lat, jednak każdego roku obserwowano spadek liczebności ww. populacji. W 2015 r. ww. grupa wiekowa liczyła 92 osoby niepełnosprawne, w 2016 r. 82 osoby niepełnosprawne, a w 2017 r. obejmowała 61 osób niepełnosprawnych. Najmniej liczne grupy wiekowe stanowiły osoby niepełnosprawne w wieku 18-24 lata oraz 65 lat i więcej. W przypadku pierwszej grupy wiekowej stanowiła ona średnio na przestrzeni trzech lat 2,6% ogólnej liczby osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności zarejestrowanych w PUP w Stargardzie,

**POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W POWIECIE STARGARDZKIM NA LATA 2019-2021**

natomiast druga grupa wiekowa stanowiła średnio 1% ww. populacji. Powyższe dane prezentuje tabela nr 13.

Tabela 13. Liczba osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Stargardzie w latach 2015-2017 z podziałem na wiek

WYSZCZEGÓLNIENIE	LATA		
	ROK 2016	ROK 2017	ROK 2018
18-24 LATA	9	5	6
25-34 LATA	30	30	27
35-44 LATA	45	45	27
45-54 LATA	85	45	44
55-59 LAT	92	82	61
60-64 LATA	55	46	33
65 LAT I WIĘCEJ	3	4	1
OGÓLEM	319	257	199

Zródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Stargardzie

Wśród osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Stargardzie dominowały osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – w 2015 r. 111 osób (34 kobiety i 77 mężczyzn), w 2016 r. 93 osoby (34 kobiety i 59 mężczyzn), natomiast w 2017 r. 68 osób (21 kobiet i 47 kobiet). Kolejną co do wielkości grupę osób ww. polucji stanowiły osoby niepełnosprawne z wykształceniem podstawowym – w 2015 r. 104 osoby (49 kobiet i 55 mężczyzn), w 2016 r. 81 osób (38 kobiet i 43 mężczyzn), a w 2017 r. 50 osób (17 kobiet i 33 mężczyzn). Najmniejszą grupę osób w populacji osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym – w 2015 r. 2 osoby (1 kobieta i 1 mężczyzna), w 2016 r. 1 osoba (mężczyzna), a w 2017 r. 2 osoby (1 kobieta i 1 mężczyzna). Powyższe dane prezentuje tabela nr 14.

POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W POWIECIE STARGARDZKIM NA LATA 2019-2021

Tabela 14. Liczba osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Stargardzie w latach 2015-2017 z podziałem na płeć i poziom wykształcenia

WYKSZTAŁCENIE	LATA									
	ROK 2015			ROK 2016			ROK 2017			
	KOBIETY	MEŻCZYŹNI	RAZEM	KOBIETY	MEŻCZYŹNI	RAZEM	KOBIETY	MEŻCZYŹNI	RAZEM	
BRAK	7	16	23	2	8	10	3	7	10	
PODSTAWOWE	49	55	104	38	43	81	17	33	50	
GIMNAZJALNE	1	1	2	0	1	1	1	1	2	
ZASADNICZE ZAWODOWE	34	77	111	34	59	93	21	47	68	
ŚREDNIE	10	5	15	7	3	10	9	4	13	
OGÓLNOKSZTAŁCĄCE	28	21	49	31	17	48	28	11	39	
POMATURALNE/POLICEALNE	8	7	15	6	8	14	12	5	17	
WYŻSZE	137	182	319	118	139	257	91	108	199	

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Stargardzie

3. Analiza SWOT

W celu wyznaczenia właściwych i koniecznych działań na rzecz osób niepełnosprawnych w celu zaspokojenia ich potrzeb oraz zagwarantowania pełnego uczestnictwa w życiu zawodowym i rodzinnym w niniejszym Programie posłużono się analizą SWOT. Jest to analityczna procedura, której zadaniem jest określenie zasobów i potencjału powiatu stargardzkiego, tj. mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń w odniesieniu do populacji osób z niepełnosprawnością.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - oferta dla osób niepełnosprawnych z zakresu rehabilitacji zawodowej, społecznej i zatrudnienia finansowane ze środków PFRON; - realizacja projektu „Aktywnie integrujący się Powiat Stargardzki” współfinansowanego ze środków unijnych, którego beneficjentami są m.in. osoby niepełnosprawne; - funkcjonowanie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych; - funkcjonowanie na terenie powiatu stargardzkiego dwóch Warsztatów Terapii Zajęciowej; - funkcjonowanie Ośrodka Koordynacyjno-Rehabilitacyjno-Opiekuńczego realizującego zadania programu rządowego „Za Życiem”; - współpraca międzyinstytucjonalna na terenie powiatu stargardzkiego; - funkcjonowanie Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności; - funkcjonowanie na terenie powiatu stargardzkiego Zakładu Aktywności Zawodowej; - realizacja pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”, który ma na celu wyeliminowanie barier ograniczających funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym, a także uniemożliwiających dostęp do edukacji; - działalność Powiatowej Rady Pożytku Publicznego;	<ul style="list-style-type: none"> - starzenie się lokalnej społeczności; - brak odpowiedniej infrastruktury mieszkaniowej gmin (mieszkania chronione, mieszkania socjalne, mieszkania dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych); - zbyt niski poziom aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych; - występowanie barier w infrastrukturze komunikacyjnej dla osób niepełnosprawnych; - niewystarczający poziom współpracy instytucji publicznych z organizacjami pozarządowymi; - brak stałego monitoringu względem populacji osób niepełnosprawnych; - niewystarczająca oferta kompleksowej rehabilitacji osób niepełnosprawnych; - niska świadomość społeczna, związana z zatrudnieniem osób niepełnosprawnych, - niski poziom wykształcenia osób niepełnosprawnych; - brak efektywnego systemu zatrudnienia osób niepełnosprawnych; - niska świadomość pracodawców o możliwościach zatrudnienia osób niepełnosprawnych;

**POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W POWIECIE STARGARDZKIM NA LATA 2019-2021**

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - rozpowszechnianie informacji dotyczących praw i obowiązków oraz problemów osób niepełnosprawnych; - poszerzanie oferty edukacyjnej dla osób z niepełnosprawnością; - możliwość pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych; - aktywizacja i integracja społeczna osób niepełnosprawnych, w tym aktywizacja zawodowa; - możliwość rozwoju współpracy instytucji samorządowych z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych; - programy rządowe, których adresatami są osoby z niepełnosprawnością; - szkolenia dla rodzin osób niepełnosprawnych w zakresie skutecznego sprawowania opieki; - prowadzenie przez organizacje pozarządowe oraz jednostki samorządowe różnych szczebli kampanii społecznych promujących społeczeństwo otwarte na osobach niepełnosprawne; - nowe rozwiązania ekonomii społecznej przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu.	<ul style="list-style-type: none"> - wykluczenie i marginalizacja osób niepełnosprawnych; - deficyt narzędzi systemowej współpracy pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy a Ośrodkami Pomocy Społecznej z terenu powiatu stargardzkiego w odniesieniu do osób z niepełnosprawnością; - ograniczony dostęp do zatrudnienia osób niepełnosprawnych; - istnienie w dalszym ciągu stereotypów związanych z niepełnosprawnością; - roszczeniowa postawa niepełnosprawnych świadczeniobiorców pomocy społecznej; - zjawisko wypalenia zawodowego wśród kadry pracującej z osobami niepełnosprawnymi; - niestabilność przepisów prawa; - słabo rozwinięty system ochrony zdrowia.

4. Cele, obszary oraz działania Programu

Określanie lokalnej polityki na rzecz osób niepełnosprawnych jest ogromnym wyzwaniem, a zarazem zadaniem o charakterze obligatoryjnym dla władz samorządowych. Analizy dokonywane na poziomie powiatu są realnym rozpoznaniem potrzeb osób z niepełnosprawnością oraz możliwości rozwiązywania problemów wynikających z niepełnosprawności. Kierunki działań i zadań powiatu stargardzkiego na rzecz osób niepełnosprawnych wpisują się w Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Stargardzkim na lata 2016-2020, gdyż wymagają spójności z ww. dokumentem, co finalnie przyczynia się do zwiększenia skuteczności podejmowanych inicjatyw. Dokonywane analizy pozwoliły określić zasoby, jakimi dysponuje powiat stargardzki w dążeniu do niwelowania negatywnych zjawisk, których doświadczają osoby niepełnosprawne. Uszczegółowienie obszarów, celów i działań w zakresie aktywności na rzecz osób niepełnosprawnych ma na celu możliwie najszersze włączenie osób

niepełnosprawnych do aktywnego uczestnictwa we wszystkich dziedzinach życia społecznego.

4.1. Cele główne oraz obszary działań Programu

Nadrzędnym celem Programu jest poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych z terenu powiatu stargardzkiego poprzez prowadzenie działań sprzyjających ich aktywności zawodowej i społecznej, które mają przeciwdziałać marginalizacji i wykluczeniu społecznemu tej populacji. Priorytetowe obszary działań zostały opracowane w oparciu o dokonaną diagnozę populacji osób niepełnosprawnych z terenu powiatu stargardzkiego oraz o wyznaczone kierunki prowadzonej polityki społecznej na rzecz osób niepełnosprawnych, które sformułowano w dokumentach o charakterze krajowym, jak i lokalnym:

Obszar I: Integracja społeczna osób niepełnosprawnych oraz kształtowanie świadomości społecznej związanej z problematyką osób niepełnosprawnych;

Obszar II: Aktywizacja zawodowa i edukacyjna oraz promocja zawodowa osób niepełnosprawnych;

Obszar III: Rehabilitacja społeczna i zdrowotna osób niepełnosprawnych;

Obszar IV: Współpraca i integracja podmiotów wspierających osoby niepełnosprawne.

Każdemu z ww. obszarów przyporządkowano odpowiednie cele operacyjne, w których zawarte są konkretne działania, ich realizatorzy i partnerzy, terminy realizacji oraz wskaźniki ich realizacji, co szczegółowo obrazuje poniższa tabela.

Legenda skrótów nazw zastosowanych w tabelach dotyczących poszczególnych obszarów i celów operacyjnych:

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie,

NGO – Organizacje Pozarządowe,

PZON – Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności,

WOKiS ST – Wydział Oświaty, Kultury i Sportu Starostwa Powiatowego w Stargardzie,

PUP – Powiatowy Urząd Pracy w Stargardzie,

GPS – Gminy Powiatu Stargardzkiego,

SPS – Szkoła Podstawowa Specjalna w Stargardzie,

OKRO – Ośrodek Koordynacyjno-Rehabilitacyjno-Opiekuńczy w Stargardzie,

JST – Jednostki Samorządu Terytorialnego,

PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Stargardzie,

**POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W POWIECIE STARGARDZKIM NA LATA 2019-2021**

OPS – Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Stargardzkiego,

PSRON – Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych.

POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W POWIECIE STARGARDZKIM NA LATA 2019-2021

Obszar I Integracja społeczna osób niepełnosprawnych oraz kształtowanie świadomości społecznej związanej z problematyką niepełnosprawności

Cel operacyjny nr 1 – Wspieranie i intensyfikacja integracji społecznej osób niepełnosprawnych z lokalną społecznością

Cel operacyjny nr 2 – Promowanie działalności organizacji pozarządowych funkcjonujących w systemie pomocy osobom niepełnosprawnym oraz prowadzenie działań informacyjnych na temat niepełnosprawności

Lp.	DZIAŁANIA	TERMIN REALIZACJI	REALIZATORZY I PARTNERZY DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ
1.	Organizowanie imprez, wydarzeń i spotkań kulturalnych, sportowych oraz rekreacyjnych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych z lokalną społecznością	w sposób ciągły	NGO, WOKiS ST, PCPR	- liczba imprez, spotkań - określenie charakteru działań - liczba instytucji i NGO podejmujących działanie
2.	Likwidacja barier w funkcjonowaniu osób niepełnosprawnych w przestrzeni publicznej poprzez wydawanie kart parkingowych dla osób do tego uprawnionych	w sposób ciągły	PZON	- liczba wydanych kart parkingowych
3.	Bieżąca aktualizacja strony internetowej PCPR – zakładka „NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ” oraz strony internetowej powiatu stargardzkiego	w sposób ciągły	PCPR	- liczba wejść na stronę - liczna publikacji
4.	Aktualizacja wykazu organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych na stronie internetowej PCPR	w sposób ciągły	PCPR	- liczba organizacji

POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W POWIECIE STARGARDZKIM NA LATA 2019-2021

Obszar II: Aktywizacja zawodowa i edukacyjna oraz promocja zatrudnienia osób niepełnosprawnych

Cel operacyjny nr 1 – Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych

Cel operacyjny nr 2 – Wyrównywanie szans edukacyjnych osób niepełnosprawnych

Lp.	DZIAŁANIA	TERMIN REALIZACJI	REALIZATORZY I PARTNERZY DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ
1.	Pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe, szkolenie oraz przekwalifikowanie osób niepełnosprawnych	w sposób ciągły	PUP, PCPR	- liczba osób, które skorzystały z dofinansowania - liczba osób, które skorzystały z subsydiowanych form zatrudnienia (staże, prace interwencyjne etc.)
2.	Promocja zatrudnienia osób niepełnosprawnych poprzez pomoc finansową na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej dla osób niepełnosprawnych	w sposób ciągły	PUP, PCPR	- liczba zawartych umów, - liczba osób, którym przyznano środki finansowe
3.	Refundacja kosztów zatrudnienia osób niepełnosprawnych, kosztów wyposażenia stanowiska pracy osób niepełnosprawnych	w sposób ciągły	PUP, PCPR	- liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem
4.	Pomoc osobom niepełnosprawnym w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym poprzez dofinansowanie kosztów edukacji w ramach Modułu II pilotażowego programu „Aktywny samorząd”	marzec- kwiecień każdego roku wziesięć- październik każdego roku	PCPR	- liczba złożonych wniosków, - liczba umów podpisanych pomiędzy powiatem stargardzkim a wnioskodawcami

POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W POWIECIE STARGARDZKIM NA LATA 2019-2021

5.	Pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej, tj. dziecka będącego pod opieką wnioskodawcy-osoby niepełnosprawnej, przebywającego w żłobku, przedszkolu lub pod inną tego typu opieką w ramach Modułu I Obszar D pilotażowego programu „Aktywny samorząd”	marzec-sierpień każdego roku	PCPR	- liczba złożonych wniosków, - liczba umów podpisanych pomiędzy powiatem stargardzkim a wnioskodawcami
----	--	------------------------------	------	---

Obszar III: Rehabilitacja społeczna i zdrowotna osób niepełnosprawnych

Cel operacyjny nr 1 – Rozwijanie umiejętności społecznych i poprawa psychofizycznej sprawności osób niepełnosprawności

Cel operacyjny nr 2 – Poprawa jakości funkcjonowania osób niepełnosprawnych w społeczeństwie

Lp.	DZIAŁANIA	TERMIN REALIZACJI	REALIZATORZY I PARTNERZY DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ
1.	W ramach Modułu I Obszar A pilotażowego programu „Aktywny samorząd”: Zadanie 1 – Pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu Zadanie 2 – Pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B	marzec-sierpień każdego roku	PCPR	- liczba złożonych wniosków, - liczba umów podpisanych pomiędzy powiatem stargardzkim a wnioskodawcami
2.	W ramach Modułu I Obszar B pilotażowego programu „Aktywny samorząd”: Zadanie 1 – Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	marzec-sierpień każdego roku	PCPR	- liczba złożonych wniosków, - liczba umów podpisanych pomiędzy powiatem stargardzkim a wnioskodawcami

POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W POWIECIE STARGARDZKIM NA LATA 2019-2021

	<p>Zadanie 2 – Dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania</p>				<ul style="list-style-type: none"> - liczba złożonych wniosków, - liczba umów podpisanych pomiędzy powiatem stargardzkim a wnioskodawcami
3.	<p>W ramach Modułu I Obszar C pilotażowego programu „Aktywny samorząd”: Zadanie 2 – Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym Zadanie 3 – Pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości Zadanie 4 – Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (co najmniej na III poziomie jakości)</p>	<p>marzec-sierpień każdego roku</p>	<p>PCPR</p>		
4.	<p>Działania w ramach Programu „Wyrównywanie różnic między regionami III” obejmujące następujące obszary: obszar B – likwidacja barier w urzędach, placówkach edukacyjnych lub środowiskowych domach samopomocy w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania; obszar C – tworzenie spółdzielni socjalnych osób prawnych; obszar D – likwidacja barier transportowych; obszar E – dofinansowanie wymaganego wkładu</p>	<p>w sposób ciągły</p>	<p>PCPR, NGO, GPS</p>		<ul style="list-style-type: none"> - liczba złożonych wniosków, - liczba wniosków przyjętych do realizacji przez PFRON, - liczba umów podpisanych pomiędzy powiatem stargardzkim a wnioskodawcami, - liczba umów rozliczonych przez powiat stargardzki i PFRON

POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W POWIECIE STARGARDZKIM NA LATA 2019-2021

	własnego w projektach dotyczących aktywizacji i/lub integracji osób niepełnosprawnych; obszar F – tworzenie warsztatów terapii zajęciowej; obszar G – skierowanie do powiatów poza algorytmem dodatkowych środków na finansowanie zadań ustawowych dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych			
5.	Dofinansowanie kosztów tworzenia i działalności warsztatów terapii zajęciowej	w sposób ciągły	PCPR, NGO	- liczba osób, które w danym roku zrezygnowały z uczestnictwa w WTZ, - liczba osób przyjętych do WTZ w danym roku, - liczba osób, które przeszły do Zakładu Aktywności Zawodowej - liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie, - liczba wniosków rozpatrzonych negatywnie, - liczba osób dorosłych i ich opiekunów, którzy otrzymali dofinansowanie, - liczba dzieci i ich opiekunów, którzy otrzymali dofinansowanie
6.	Dofinansowanie osobom niepełnosprawnym i ich opiekunom do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym	w sposób ciągły	PCPR	- liczba złożonych wniosków, pozytywnie, - liczba wniosków rozpatrzonych negatywnie, - liczba osób dorosłych i ich opiekunów, którzy otrzymali dofinansowanie, - liczba dzieci i ich opiekunów, którzy otrzymali dofinansowanie
7.	Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej	w sposób ciągły	PCPR	- liczba złożonych wniosków, - liczba podpisanych umów, - liczba umów zrealizowanych
8.	Dofinansowanie osobom niepełnosprawnym do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty	w sposób ciągły	PCPR	- liczba złożonych wniosków, - liczba umów podpisanych,

POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W POWIECIE STARGARDZKIM NA LATA 2019-2021

	ortopedyczne i środki pomocnicze				- liczba umów zrealizowanych
9.	Dofinansowanie osobom niepełnosprawnym do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	w sposób ciągły	PCPR		- liczba złożonych wniosków, - liczba osób, które otrzymały dofinansowanie
10.	Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób prowadzących działalność gospodarczą związaną z działalnością na rzecz osób niepełnosprawnych	w sposób ciągły	PCPR		- liczba złożonych wniosków ilość wniosków rozpatrzonych pozytywnie
11.	Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego	w sposób ciągły	PCPR		- liczba złożonych wniosków, - liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie
12.	Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka	w sposób ciągły	SPS, OKRO		- liczba dzieci objętych wspomaganie

Obszar IV: Działalność i współpraca podmiotów wspierających osoby niepełnosprawne i ich rodziny

Cel operacyjny nr 1 – Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania na rzecz osób niepełnosprawnych

Cel operacyjny nr 2 – Wzmacnianie instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych

Lp.	DZIAŁANIA	TERMIN REALIZACJI	REALIZATORZY I PARTNERZY DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ
1.	Działalność Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych	w sposób ciągły	PSRON, PCPR	- liczba opiniowanych projektów, - liczba posiedzeń Rady
2.	Działalność Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej	w sposób ciągły	PPP	- liczba wydanych orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego z powodu niepełnosprawności
3.	Działalność Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o	w sposób ciągły	PZON	- liczba wydanych orzeczeń

POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W POWIECIE STARGARDZKIM NA LATA 2019-2021

	Niepełnosprawności w Stargardzie			o niepełnosprawności
4.	Działalność Ośrodka Koordynacyjno-Rehabilitacyjno-Opiekuńczego realizującego zadania programu rządowego „Za Życiem”	w sposób ciągły	SPS	- liczba dzieci objętych wsparciem
5.	Wymiana dobrych praktyk w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym	w sposób ciągły	PCPR, NGO, JST, OPS	- liczba podejmowanych inicjatyw, projektów

5. Adresaci Programu

Powiatowy Program Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Stargardzkim na lata 2019-2021 skierowany jest do osób niepełnosprawnych i ich rodzin z terenu powiatu stargardzkiego. Ponadto do odbiorców Programu zalicza się instytucje i organizacje pracujące na rzecz osób z niepełnosprawnością oraz ich rodzin.

6. Przewidywane rezultaty realizacji Programu

Przyjmuje się, iż wprowadzenie i realizacja Powiatowego Programu Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Stargardzkim na lata 2019-2021 przyniesie następujące efekty:

- usprawnienie systemu wsparcia osób niepełnosprawnych,
- większa efektywność form rehabilitacji zawodowej przygotowującej osoby niepełnosprawne do podjęcia pracy na lokalnym rynku pracy,
- zwiększenie świadomości pracodawców w zakresie możliwości i form zatrudnienia osób niepełnosprawnych,
- stałe pogłębianie wiedzy o strukturze populacji osób niepełnosprawnych z terenu powiatu stargardzkiego,
- zwiększenie dostępności do przestrzeni publicznej dla osób niepełnosprawnych,
- większa efektywność form rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawności w celu poprawy jakości funkcjonowania oraz zapobieganiu marginalizacji tej grupy społecznej,
- zwiększanie dostępu do edukacji dla osób niepełnosprawnych,
- promowanie działań zmierzających do szeroko rozumianej integracji osób niepełnosprawnych z lokalną społecznością, przy współpracy sektora publicznego z NGO,
- wzmacnianie współpracy interdyscyplinarnej na rzecz osób niepełnosprawnych.

7. Realizatorzy Programu

Realizatorem Powiatowego Programu Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Stargardzkim na lata 2019-2021 będzie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie. W realizacji zaplanowanych zadań ww. jednostka będzie współpracowała w szczególności z:

- jednostkami samorządu terytorialnego powiatu stargardzkiego,
- jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej powiatu stargardzkiego,
- organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych,

- Powiatowym Urzędem Pracy w Stargardzie,
- Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych,
- Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności,
- instytucjami służby zdrowia,
- innymi podmiotami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- instytucjami i organizacjami oświatowymi.

8. Ramy finansowe

Zakłada się, że środki finansowe na realizację Powiatowego Programu Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Stargardzkim na lata 2019-2021 finansowane będą z następujących źródeł:

- budżetu państwa, województwa, powiatu, gminy,
- środków zewnętrznych, w tym funduszy europejskich,
- środków pozyskiwanych w ramach programów i konkursów,
- środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- wkładu organizacji pozarządowych (finansowy lub pozafinansowy),
- dotacji celowych Wojewody Zachodniopomorskiego.

Ze względu na to, iż dokument ma charakter wieloletni, nie jest możliwe szczegółowe wskazanie wysokości planowanych środków finansowych na realizację Programu. Ponadto pozyskiwanie funduszy ze źródeł zewnętrznych nie jest gwarantem ich otrzymania.

Na potrzeby niniejszego Programu dokonano analizy finansowej wydatków poniesionych przez powiat stargardzki z zakresu działań podejmowanych na rzecz osób niepełnosprawnych. W przypadku wydatków dotyczących realizacji projektów w ramach programu operacyjnego kapitał ludzki (projekt pn. „Aktywnie integrujący się powiat stargardzki dofinansowywany z Funduszy Europejskich) oraz realizacji programu „Za Życiem” nie jest możliwe obliczanie wskaźników, ponieważ ww. działania były wdrażane od 2017 r. Dokonane analizy pozwoliły ustalić, iż wzrastają wydatki na poszczególne zadania, z wyjątkiem Państwowego Funduszu Rehabilitacyjnego Osób Niepełnosprawnych. W przypadku środków PFRON w 2017 r. kwota wydatków spadła o 134 293,00 zł w porównaniu do 2015 r. i wyniosła łącznie 2 586 619,00 zł. Powyższe dane prezentuje tabela nr 15.

POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W POWIECIE STARGARDZKIM NA LATA 2019-2021

Tabela 15. Faktycznie poniesione przez powiat stargardzki wydatki na działania na rzecz osób niepełnosprawnych w latach 2015-2017

DZIAŁ KLASYFIKACJI BUDŻETOWEJ	ROZDZIAŁ KLASYFIKACJI BUDŻETOWEJ	WYSZCZEGÓLNIENIE NAZWA ZADANIA	WYDATKI W ZŁ		
			ROK 2015	ROK 2016	ROK 2017
853 POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	85311	REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	145 407,00	151 074,00	151 074,00
	85321	ZESPOŁY DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	372 403,35	396 389,39	413 784,63
	85324	PAŃSTWOWY FUNDUSZ REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	2 720 912,00	2 583 164,00	2 586 619,00
	85395	POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ (REALIZACJA PROJEKTÓW W RAMACH PROGRAMU OPERACYJNEGO KAPITAŁ LUDZKI)	-----	-----	17 497,00
854 EDUKACJA OPIEKA WYCHOWAWCZA	85404	WCZESNE WSPOMAGANIE ROZWOJU DZIECKA	342 889,66	436 557,01	482 382,35
	85419	OŚRODKI REWALIDACYJNO- WYCHOWAWCZE	1 723 129,27	1 861 100,88	2 049 741,68
	85406	PORADNIE PSYCHOLOGICZNO- PEDAGOGICZNE, W TYM PORADNIE SPECJALISTYCZNE	1 423 526,06	1 462 548,09	1 472 376, 54
801 OŚWIATA I WYCHOWANIE	80195	POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ (WYDATKI W RAMACH PROGRAMU „ZA ŻYCIEM”)	-----	-----	30 672,12

Źródło: Dane Wydziału Planowania i Rozwoju Starostwa Powiatowego w Stargardzie

POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W POWIECIE STARGARDZKIM NA LATA 2019-2021

Tabela 16. Symulacja finansowa dotycząca średniego przyrostu wydatków na realizację zadań w ramach podejmowanych działań na rzecz osób niepełnosprawnych w latach 2019-2021

NAZWA ZADANIA	WYDATKI W ZŁ NA POSZCZEGÓLNE ZADANIA W LATACH 2015-2017				WSKAŹNIK DLA KAŻDEGO ZADANIA	WYDATKI W ZŁ NA POSZCZEGÓLNE ZADANIA W LATACH 2019-2021		
	ROK 2015	ROK 2016	ROK 2017	ROK 2019		ROK 2020	ROK 2021	
	REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	145 407,00	151 074,00	151 074,00		154 017,90	157 019,20	160 079,00
ZESPOŁY DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI PAŃSTWOWY FUNDUSZ REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	372 403,35	396 389,39	413 784,63	436 189,60	459 807,80	484 704,70		
WCZESNE WSPOMAGANIE ROZWOJU DZIECKA	2 720 912,00	2 583 164,00	2 586 619,00	2 522 874,00	2 460 700,00	2 400 059		
OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE	342 889,66	436 557,01	482 382,35	573 586,50	682 034,60	810 987,00		
PORADNIE PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNE, W TYM PORADNIE SPECJALISTYCZNE	1 723 129,27	1 861 100,88	2 049 741,68	2 433 587	2 889 313,00	3 430 381,00		
RAZEM	6 728 267,34	6 890 833,37	7 155 978,20	7 617 759,00	8 171 936,00	8 835 264,00		

Źródło: Dane Wydziału Planowania i Rozwoju Starostwa Powiatowego w Stargardzie

Wskaźnik, który posłużył do przeprowadzenia symulacji finansowej i określenia średnich wydatków na realizację zadań w ramach podejmowanych działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2019-2021 wyrażony jest wzorem:

$$W = \frac{x+y}{2}$$

gdzie poszczególne elementy oznaczają:

- **W** – wskaźnik
- **X** to stosunek poniesionych wydatków w ramach danego zadania w 2016 roku do roku poprzedzającego,
- **Y** to stosunek poniesionych wydatków w ramach danego zadania w 2017 roku do roku poprzedzającego.

9. Monitoring i ewaluacja

Powiatowy Program Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Stargardzkim na lata 2019-2021 będzie poddawany corocznemu monitoringowi w celu oceny stopnia realizacji działań oraz ich efektywności. Będzie on możliwy dzięki wskazanym w każdym z celów operacyjnych Programu wskaźnikom oceny efektów ich realizacji. Wskaźniki są danymi ilościowymi i jakościowymi, które odnoszą się do konkretnych działań uwzględnionych w Programie. Podstawowym źródłem danych niezbędnych do pomiaru ww. wskaźników będą informacje własne oraz dane pozyskiwane od jednostek zaangażowanych w realizację podejmowanych inicjatyw. Otwarty charakter dokumentu pozwala na jego modyfikację i uzupełnienie w przypadku istotnych zmian w opisywanym obszarze.

W tym celu w trakcie obowiązywania Programu, przy wykorzystaniu wyników z prowadzonego monitoringu, będzie dokonywana jego ewaluacja.

Monitoring będzie prowadzony przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie w formie corocznego sprawozdania z realizacji Programu, które będzie przedkładane Radzie Powiatu Stargardzkiego. Sprawozdanie pozwoli określić nadrzędne cele i kierunki przyszłych działań na rzecz osób niepełnosprawnych.

10. Zakończenie

Powiatowy Program Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Stargardzkim na lata 2019-2021 wyznacza kierunek priorytetowych działań podejmowanych na rzecz osób niepełnosprawnych, które stanowią grupę zagrożoną wykluczeniem społecznym, a przeciwdziałanie temu zjawisku stanowi jedno z najważniejszych wyzwań polityki społecznej na szczeblu powiatowym.

Posiadając wiedzę o sytuacji osób niepełnosprawnych, a także znając zasoby powiatu stargardzkiego, możliwe było wyróżnienie konkretnych obszarów w ramach Programu, tj. integracja społeczna osób niepełnosprawnych oraz kształtowanie świadomości społecznej związanej z problematyką osób niepełnosprawnych, aktywizacja zawodowa i edukacyjna oraz promocja zawodowa osób niepełnosprawnych, rehabilitacja społeczna i zdrowotna osób niepełnosprawnych, a także współpraca i integracja podmiotów wspierających osoby niepełnosprawne.

Wyżej wymienione obszary mają charakter globalny i kryją za sobą konkretne działania, których efektem ma być aktywna integracja oraz aktywizacja zawodowa

**POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W POWIECIE STARGARDZKIM NA LATA 2019-2021**

---

i społeczna osób z niepełnosprawnością. Program ma na celu doprowadzenie do jak najskuteczniejszego procesu włączania ww. grupy społecznej w szeroko rozumianą rzeczywistość społeczną.

Do skutecznej realizacji zamierzonych celów konieczna będzie skoordynowana współpraca władz samorządowych, organizacji pozarządowych oraz instytucji działających na rzecz osób z niepełnosprawnością, mogących wspierać realizację niniejszego Programu.

11. Wykaz tabel

Tabela 1. Osoby niepełnosprawne według stopnia niepełnosprawności w latach 2002 i 2011 – wyniki na poziomie krajowym.....	8
Tabela 2. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności dla osób poniżej 16 roku życia w latach 2015-2017 w powiecie stargardzkim.....	9
Tabela 3. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności dla osób powyżej 16 roku życia w latach 2015-2017 w powiecie stargardzkim.....	10
Tabela 4. Liczba wydanych orzeczeń według stopnia niepełnosprawności wśród osób powyżej 16 roku życia w latach 2015-2017 w powiecie stargardzkim.....	10
Tabela 5. Liczba wydanych orzeczeń według przyczyn niepełnosprawności oraz płci wśród osób poniżej 16 roku życia w latach 2015-2017 w powiecie stargardzkim.....	12
Tabela 6. Liczba wydanych orzeczeń według przyczyn niepełnosprawności oraz płci wśród osób powyżej 16 roku życia w latach 2015-2017 w powiecie stargardzkim.....	14
Tabela 7. Liczba wydanych orzeczeń według wieku wśród osób poniżej 16 roku życia w latach 2015-2017 w powiecie stargardzkim.....	15
Tabela 8. Liczba wydanych orzeczeń według wieku wśród osób powyżej 16 roku życia w latach 2015-2017 w powiecie stargardzkim.....	15
Tabela 9. Liczba wydanych orzeczeń według wykształcenia wśród osób powyżej 16 roku życia w latach 2015-2017 w powiecie stargardzkim.....	16
Tabela 10. Liczba wydanych orzeczeń według zatrudnienia wśród osób powyżej 16 roku życia w latach 2015-2017 w powiecie stargardzkim.....	16
Tabela 11. Liczba osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Stargardzie w latach 2015-2017.....	17
Tabela 12. Liczba osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności z prawem do zasiłku dla bezrobotnych w powiecie stargardzkim w latach 2015-2017 z podziałem na płeć.....	17
Tabela 13. Liczba osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Stargardzie w latach 2015-2017 z podziałem na wiek.....	18
Tabela 14. Liczba osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Stargardzie w latach 2015-2017 z podziałem na płeć i poziom wykształcenia.....	19
Tabela 15. Faktycznie poniesione przez powiat stargardzki wydatki na działania na rzecz osób niepełnosprawnych w latach 2015-2017.....	33

Tabela 16. Symulacja finansowa dotycząca średniego przyrostu wydatków na realizację zadań w ramach podejmowanych działań na rzecz osób niepełnosprawnych w latach 2019-2021.....34

